

Sygn. akt IV CSK 250/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek

w sprawie z powództwa Syndyka masy upadłości D. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

przeciwko [...] T. Spółce Jawnej w B.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 października 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od pozwanego [...] T. Spółki Jawnej w B. na rzecz Syndyka masy upadłości D. [...] Spółki z o.o. w L. kwotę 3.600,- (trzy tysiące sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Pozwana [...] T. spółka jawna z siedzibą w B. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 grudnia 2012 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 30 kwietnia 2012 r., którym utrzymany został w mocy nakaz zapłaty wydany przez ten Sąd w dniu 31 maja 2010 r., w postępowaniu nakazowym, nakazujący pozwanej zapłatę na rzecz powoda syndyka masy upadłości D. [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwoty 1.383.859,67 zł z odsetkami ustawowymi i kosztami procesu.

W odpowiedzi na skargę powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy, oceniając - na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. - skargę kasacyjną w aspekcie podstaw przyjęcia jej do rozpoznania, zważył:

Ustawodawca wprowadzając skargę kasacyjną jako nadzwyczajny środek prawny służący od prawomocnych orzeczeń podkreślił, że jej celem jest ochrona interesu publicznego polegającego na ujednoliceniu orzecznictwa sądów i rozwoju judykatury. Skarga służy ponadto kontroli stosowania przepisów prawa. Cele te mogą być osiągnięte jedynie poprzez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek umożliwiających realizację publicznoprawnych funkcji skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie wszystkich ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej sprawie, nawet gdyby one rzeczywiście wystąpiły. Ocena podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania następuje w ramach przedsądu. Sąd Najwyższy bada, czy w złożonej skardze kasacyjnej wskazano i należyście umotywowano tzw. przyczyny kasacyjne, czyli przesłanki wynikające z art. 398⁹ § 1 k.p.c., tj. czy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, i przyjmuje ją do rozpoznania jeżeli spełniony jest ten wymóg przynajmniej w odniesieniu do jednej z nich. W art. 398⁴

§ 2 k.p.c. przewidziano wymaganie przytoczenia i odrębnego uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, który umożliwiać ma ocenę, czy w danym przypadku spełnione są przesłanki realizujące funkcję publicznoprawną. Kognicja Sądu Najwyższego na tym etapie postępowania kasacyjnego jest ograniczona i nie obejmuje oceny zasadności podstaw skargi kasacyjnej.

W wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana podniosła, że skarga jest oczywiście uzasadniona, bowiem z jednej strony zaskarżony wyrok oparty został na błędnej wykładni przepisów prawa materialnego, co skutkowało uznaniem, że strony łączyły stosunki zbliżone do dzierżawy, podczas gdy dzierżawa jest tego rodzaju stosunkiem prawnym, w którym jedna strona oddaje drugiej odpłatnie rzecz do korzystania i pobierania pożytków, a w braku tych elementów, chociażby korzystający zobowiązał się do opłacania podatków, nie można było przyjąć takiej kwalifikacji, a z drugiej strony zaskarżone orzeczenie zostało wydane z naruszeniem przepisów postępowania, gdyż Sąd odwoławczy nie odniósł się do tych ustaleń i ocen, które kwestionowane były w apelacji.

W ocenie Sądu Najwyższego przyczyny wskazane przez skarżącą nie usprawiedliwiają przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanego do rozpoznania. Nie można mówić o oczywistym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny art. 60 w zw. z art. 65 k.c. oraz art. 693 § 1 w zw. z art. 53 § 1 i 2, art. 353¹ i 65 § 1 i 2 k.c., polegających na przyjęciu, że strony łączył stosunek zbliżony do dzierżawy, w sytuacji, gdy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przedstawione zostały argumenty stanowiące podstawę wniosku Sądu, iż strony w § 13 umowy przedwstępnej przewidziały odpłatność pozwanego za korzystanie z rzeczy za okres poprzedzający zawarcie umowy przyrzeczonej, a także powołane zostały okoliczności wskazujące na ustalenie zakresu kosztów obciążających pozwaną (strona nr 5 i 6 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Brak również podstaw do przyjęcia oczywistego naruszenia art. 328 § 2 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. skoro Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przytoczył, a w dalszej kolejności rozważył zarzuty podniesione w apelacji. Kwestionowanie trafności stanowiska zajętego przez sąd odwoławczy w tym przedmiocie jest możliwe z odwołaniem do wskazanych przepisów w ramach

podstaw kasacyjnych, a nie przyczyn kasacyjnych. Powołując się na fakt, że treść uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji uniemożliwia dokonanie oceny rozumowania, które doprowadziło do wydania orzeczenia, albo też uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie ma wszystkich koniecznych elementów skarżący może bowiem motywować zarzut naruszenia przepisów postępowania (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, z. 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, z. 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, z. 4, poz. 83; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 1862/00 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2007 r., II CSK 122/07), a nie oczywistą zasadność skargi jako przyczynę jej przyjęcia. Pojęcie "oczywista zasadność skargi" należy bowiem rozumieć jako dostrzegalną wprost przez przeciętnego prawnika trafność podstaw, świadczących o nieprawidłowości orzeczenia. Skarżący powołując się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej nie może streszczać, a tym bardziej powtarzać uzasadnienia przytoczonych podstaw kasacyjnych, tylko musi wykazać dlaczego twierdzi, że w dalszym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na jego korzyść.

Z tych względów Sąd Najwyższy, na mocy art. 398⁹ § 1 i 2 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 3 w zw. z art. 391 § 1 i 398²¹ k.p.c. oraz § § 12 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych ... (jedn. tekst Dz. U. 2013 r., poz. 490).